

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4323/2023
27.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгица Бркић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља Владимирци, кога заступа пуномоћник Зоран Данојлић, адвокат из ..., ради утврђења и поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5314/22 од 05.04.2023. године, у седници одржаној 27.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5314/22 од 05.04.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 5314/22 од 05.04.2023. године, потврђена је пресуда Основног суда у Шапцу, Судске јединице у Коцељеви П1 95/19 од 07.09.2022. године, којом је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је засновао радни однос код туженог на неодређено време даном ступања на рад 01.11.2017. године, одбијен је захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је засновао радни однос код туженог на неодређено време даном ступања на рад 16.04.2018. године и одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог о престанку радног односа број .. од 08.02.2019. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број .. од 28.12.2017. године, због истека рока за који заснован и да се тужени обавезе да тужиоца врати на рад. Обавезан је тужилац да туженом плати на име накнаде трошкова парничног поступка износ од 204.750,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док је одбијен захтев туженог преко досуђеног до траженог износа од 250.500,00 динара са траженом каматом.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. и члана 441. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код туженог на основу Уговора о раду од 28.12.2017. године, због повећаног обима посла на период од 01.01.2018. године до 28.02.2018. године. Странке су закључиле дана 21.02.2018. године Анекс I уговора о раду којим је уговорено да ће тужилац од 01.01.2018. до 15.04.2018. године, обављати послове на радном месту ложаца до краја грејне сезоне, због повећаног обима посла. Потом су дана 16.04.2018. године странке закључиле Анекс број II уговора о раду којим је уговорено да ће тужилац од 16.04.2018. године до 31.12.2018. године, обављати послове због повећаног обима посла, затим су 31.12.2018. године закључили Анекс број III Уговора о раду којим је уговорено да ће тужилац од 16.04.2018. године до 10.02.2019. године, обављати послове због повећаног обима посла. Решењем туженог број .. од 08.02.2019. године, тужиоцу је престао радни однос због истека рока на који је заснован, закључно са 10.02.2019. године.

Тужени је са предузетником ББ из ..., Васиком СЗР „Монтер“ 31.10.2017. године закључио Уговор о пословно техничкој сарадњи који је имао за предмет пословно техничку сарадњу уговорних страна у области пружања услуга грејања у објекту туженог у Владимирцима и истим се извршилац обавезао да са својом радном снагом са два запослена организује рад на ложењу котлова за грејање код туженог у време када наручилац (и тужени) нема запослених ангажованих на тим пословима.

У радној књижици тужиоца је уписано да је тужилац био запослен код туженог на одређено време у периоду од 16.09.2003. до 07.05.2004. године, од 15.10.2004. до 23.05.2005. године од 18.09.2015. до 17.12.2015. године, од 18.12.2015. до 06.05.2016. године, од 01.08.2016. до 30.11.2016. године, од 01.12.2016. до 31.05.2017. године и од 01.07.2017. године до 31.10.2017. године, затим од 01.11.2017. до 30.11.2017. године код предузетника ББ у СЗР „Монтер“ и опет код туженог од 04.12.2017. до 10.02.2019. године. Тужиоцу су за период рада у СЗР „Монтер“ предузетника ББ, уплаћени доприноси за социјално осигурање код Републичког фонда ПИО, јер је тужилац био пријављен на обавезно осигурање од 01.11.2017. године а одјављен 30.11.2017. године. Тужилац је са предузетником ББ закључио уговор о раду дана 01.11.2017. године којим је засновао радни однос на одређено време почев од 01.11.2017. године до завршетка предвиђених послова најдуже до 31.12.2017. године.

Тужени је на основу уговора о обављању привремених и повремених послова број .. од 01.03.2019. године за период од два месеца ангажовао ВВ из ... на пословима одржавања објеката туженог, одржавања отворених површина код туженог, за послове

помоћи ложаџима код чишћења котлова за грејање и смештај чврстог и течног горива, потребног прибора за рад и припреми огревног материјала за ложење, за предузимање потребних радњи у складу са законом и са циљем спречавања емитованог пожара у објектима туженог, за обављање ситних послова и радне задатке које му наложи директор туженог у складу са потребама организације рада.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је захтев тужиоца неоснован, да до преображаја радног односа долази на тај начин што запослени настави са радом по истеку не само уговореног рока (пет радних дана) већ да настави са радом и након законом одређеног рока, када траје дуже од 24 месеца, када по самом закону долази до преображаја радног односа, те да је у конкретном случају од значаја и Закон о буџетском систему, са изменама и допунама тог закона чије су норме обавезујуће и за туженог, а који је био у примени у време настанка спорног односа.

По оцени Врховног суда, одлуке нижестепених судова, засноване су на правилној примени материјалног права.

Наиме, одредбом члана 37. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/2005...75/2014), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено, објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1). Послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленима заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2). Прекид краћи од 30 дана не сматра се прекидом периода из става 2. овог члана (став 3). Изузетно од става 2. овог члана уговора о раду на одређено време може да се закључи: 1) ако је то потребно због замене привремено одсутног запосленог до његовог повратка; 2) за рад на пројекту чије је време унапред одређено најдуже до завршетка пројекта; 3) са страним држављанином на основу дозволе за рад у складу са законом најдуже до истека рока на који је издата дозвола; 4) за рад на пословима код новоосновног послодавца, чији упис у регистар код надлежног органа у моменту закључења уговора о раду није старији од једне године на време чије укупно трајање није дуже од 36 месеци; 5) са незапосленим коме до испуњења једног од услова за остваривање права на старосну пензију недостаје до пет година најдуже до испуњења услова у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању. Послодавац може да са истим запосленим закључи нови уговор о раду на одређено време по истеку рока из става 4. тач. 1-3) овог члана по истом, односно другом правном основу, у складу са овим чланом (став 5). Ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени настави да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за који је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6).

Закон о буџетском систему, као и Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр.108/13) који је ступио на снагу 07.12.2013. године и каснијим изменама и допунама, прописује чланом 27е став 34, да корисници јавних средстава не могу засновати радни однос са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године односно до 31.12.2017. године. Изузетно од става 34. овог закона радни однос са овим лицем може

се засновати уз сагласност Владе на предлог надлежног министра односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење Министарства.

Чланом 105. истог закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона, што значи да су одредбе Закона о буџетском систему који се односе на забрану заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних односно упражњених радних места, *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду, којим се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време.

Тужени је установа чији је оснивач Република Србија, у складу са Законом о јавним службама на туженог се примењују одредбе Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору. Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему као и каснијим изменама и допунама тог закона, прописано је да корисници јавних средстава не могу засновати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31.12.2020. године, као и да се изузетно радни однос са новим лицем може засновати уз сагласности тела Владе на предлог надлежног министра односно другог надлежног органа уз прецизно прибављање мишљења Министарства, при чему је ограничен и број запослених на одређено време због повећаног обима посла лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и по другим основима.

Следом изложеног, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца. И по становишту Врховног суда, с обзиром да је тужени корисник јавних средстава и с тим у вези на њега се односи забрана запошљавања нових лица ради попуњавања слободних односно упражњених радних места, осим у изузетним околностима, те имајући у виду да је тужилац био пријављен у периоду од 01.11.2017. године до 04.12.2017. године код послодавца СЗР „Монтер“ ББ ПР ..., да на одређено време код туженог није радио нити две године, као и да тужени није добио сагласност од надлежног министарства, односно другог надлежног органа, нема могућности наступања претпоставки прерастања радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Тужилац на коме је био терет доказивања није доказао постојање чињеница које претпостављају услове предвиђене цитираним одредбама Закона о буџетском систему за заснивање радног односа код туженог у 2017. и 2018. години, односно није доказао постојање претходног прибављања сагласности Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, затим постојање конкурса расписаног на основу те сагласности и постојање средстава за финансирање зарада запослених лица за 2017. и 2018. годину.

Имајући у виду изложено, а како претходно није прибављена сагласност надлежног органа за запошљавање тужиоца на неодређено време код туженог, то је правилно тужиоцу отказан уговор о раду број .. од 28.12.2017. године решењем туженог број .. од 08.02.2019. године због истека рока на који је тужилац засновао радни однос на одређено време код туженог, па је у том делу неоснован захтев тужиоца којим је тражио поништај тог решења као незаконитог.

Стога су неосновани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Врховни суд је ценио и остале ревизијске наводе, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, па ти наводи нису посебно образложени.

Тужилац није успео у ревизијском поступку, па нема право на трошкове тог поступка које је тражио и определио, у смислу члана 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога применом члана 414. и члана 165. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић